

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit Gül** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 17.01.2022

ŞEVİN COŞKUN

Muş Milletvekili

İşkence ve kötü muamele yasağı ile birlikte diğer tüm temel haklar da; Anayasa, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi, İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve diğer tüm evrensel değerler tarafından açık bir şekilde belirtilmiş ve güvence altına alınmıştır. Örneğin; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun'un 2. Maddesinde "Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz." Denilmesine rağmen cezaevlerindeki işleyiş ne yazık ki tutukluların fiziksel ve ruhsal sağlığı bütünlüğünü örseleyici niteliktedir. Cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine her geçen gün yenisi ekleniyor.

Van Barosu, İHD, ÖHD ve TUHAY-DER; Van ve Patnos cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülerin farklı tarihlerde avukatları ve aileleri aracılığıyla kendilerine bildirdikleri hak ihlallerini derleyerek rapor haline getirdiler. Rapor, 13 Ocak 2022'de İHD Van Şubesi'nde kamuoyu ile paylaşıldı.

Rapora göre Van F Tipi Yüksek Güvenlikli, Van Yüksek Güvenlikli, Van T Tipi ve Patnos L Tipi Kapalı Cezaevleri idareleri tarafından yaşatılan hak ihlalleri şu şekilde sıralandı; sosyal faaliyetlerin kaldırıldığı, spor faaliyetlerinin sadece koğuş arkadaşları ve 20 dakika ile sınırlandırıldığı, kitap kotasının yanı sıra hiçbir Kürtçe kitabın verilmediği, açık görüşlere aşısının getirildiği, koğuş aramalarının haftada en az iki defa yapıldığı, oda girişi ve çıkışlarında aramanın yapıldığı, hastane sevklerin geç yapıldığı, hastanelerde kelepçeli muayenenin

52687

dayatıldığı, revirlerde dış hekimi bulunmamaktadır. Cezaevlerinde ayrıca peteklerin koğuşları yeteri kadar ısıtmadığı, 27 kişilik koğuşa sadece yarım saat suyun verildiği, kış aylarında da ankesörlü telefonları açık havada kullanmak zorunda bırakıldığı, Yeni Yaşam ve Evrensel gazetelerinin verilmediği, koğuşlarda tutuklular tarafından satın alınmış temel temizlik malzemelerinin (çekçek, leğen, su kovaları) toplatıldığı, verilen şebeke suyu kirli ve pis kokuğundan içilemez durumda ve ciddi sağlık sorunlarına neden olduğu aktarılmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınızın, Türkiye genelindeki cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ilişkin bir raporu var mıdır? Var ise ne zaman kamuoyuna açıklanacaktır?
- 2- Cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinde sorumluluğu olduğu nedeniyle hakkında soruşturma açılan kişi sayısı kaçtır?
- 3- Cezaevlerindeki hak ihlallerinin önlenmesi için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 4- Van F Tipi Yüksek Güvenlikli, Van Yüksek Güvenlikli, Van T Tipi ve Patnos L Tipi Kapalı Cezaevlerindeki yaşanan hak ihlallerine dair Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?
- 5- Tutuklu ve hükümlüler dışarı ile sağlıklı iletişim kurma hakkı kapsamında 'görüş, telefon, mektup, gazete, kitap vb.' ile bu hak sağlanır. Söz konusu açıklanan rapordaki ihlallerden tutuklu ve hükümlülerin haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakılma veya kısıtlama gerekçesi nedir?
- 6- Anayasal güvence altına alınan temel hak ve hizmetler arasında temiz su, ısınma ve sağlığa erişim hakkından tutuklu ve hükümlülerin yoksun bırakılma gerekçesi nedir?
- 7- Tutuklu ve hükümlülere tanınan sosyal ve spor faaliyetleri hakkının engelleme gerekçesi nedir?
- 8- Van ve Patnos Cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülerin Bakanlığınıza yaptığı hak ihlali başvuru sayısı kaçtır? Çözüme kavuşturulan başvuru sayısı kaçtır?